

Αρμοστέσι

Αντίγραφον

Θέρισσον 30 Αυγούστου 1905

Αριθ. Πρωτ. 843

Κύριε Γενικέ Πρόξενε.

Ἡ Κρητικὴ βουλὴ ἐψήφισεν εἰς δευτέρῳ ἀνάγνωσιν τὴν συγκρότησιν "δημοφρουρῶν διὰ τὴν τήρησιν τῆς τάξεως".

Δέν προτιθέμεθα νά ἐξετάσωμεν κατά πόσον δύναται νά θεωρηθῆ πραγματικῶς ἀντιπροσωπεύουσα τὸ ἀληθές φρόνημα τοῦ τόπου Βουλῆς, εἰς τὴν συγκρότησιν τῆς ὁποίας ἡ συστηματικὴ παραβίασις τοῦ Συντάγματος ἠνάγκασε τὴν Ἀντιπολίτευσιν νά μὴ λάβῃ μέρος, καί μετὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς ὁποίας ἐπηκολούθησε τοιαύτη ἀνατροπὴ τοῦ καθεστώτος δι' ἐξεγέρσεως τοῦ Κρητικοῦ Λαοῦ. Ἀλλ' ἡ ψῆφισις τοῦ νομοσχεδίου τούτου ὁποτελεῖ κατάφωρον παραβίασιν τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον ἐν ἄρθρῳ 5 ὁρίζει ὅτι "ἡ τήρησις τῆς τάξεως καὶ ἡ ἀμυνα τῆς Λύρας ἀνατίθεται εἰς σῶμα ἐγχωρίου χωροφυλακῆς καὶ πολιτοφυλακῆς".-

Εἶναι δέ προφανές ὅτι τὸ Σύνταγμα ὁμιλοῦν περί πολιτοφυλακῆς ἐννοεῖ σῶμα στρατιωτικῶς ὀργανωμένον, ὡς ἄλλωστε ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὁ ἐδαφίου τοῦ εἰρημένου ἄρθρου τοῦ Συντάγματος καὶ ἐκ τῶν ἐπισημῶν πρακτικῶν τῆς Συντακτικῆς Συνελεύσεως. Εἶναι ἀληθές ὅτι ὀλίγιστα τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος ἔμειναν χωρὶς νά παραβιασθῶσιν ὑπὸ τῆς Ἀρμοστείας. Ἀλλὰ τοῦτο δέν εἶναι λόγος ὅπως ἐπιτραπῆ αὐτῇ νά προσβῆ καὶ εἰς τὴν νέαν ταύτην παραβίασιν, ἀφοῦ ἀκριβῶς αἱ παραβιάσεις αὗται τοῦ Συντάγματος εἶναι μία τῶν κυριωτάτων αὐτῶν, αἵτινες προσεκάλεσαν τὴν σημερινὴν ἐξέγερσιν.-

Αἱ Προστάτιδες Δυνάμεις, εἰς τὰς ὁποίας καταγγέλλομεν τὴν παραβίασιν ταύτην τοῦ Συντάγματος, ἔχουσι προφανῶς τὸ δικαίωμα νά παρέμβουν ὅπως ἐπιβάλλεται σφίσι μὲν πρὸς τὰς διατάξεις αὐτοῦ οὐ μόνον ὡς Δυνάμεις ἐν ὀνόματι τῶν ὁποίων καὶ ὑπὸ ἐντολοδόχου τῶν ὁποίων ἀσκεῖται ἡ κυβέρνησις τοῦ τόπου, οὐ μόνον ὡς

*Καὶ ἐπὶ τῶν ἐπισημῶν δ. Ζοιλερῆκος
Α. Β. Μανωλάκης*

ἐγκρίνουσα τὸ Σύνταγμα, ἀλλὰ καὶ ὡς κατέχουσα στρατιωτικῶς τὸν τόπον καὶ ὡς παρεμβάσατο πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως.

καὶ αὕτη μὲν εἶναι ἡ ἀποψις τοῦ δικαίου. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀκόμη ἡ σύστασις τῶν δημοφρονητῶν τούτων δέν προσέκρουεν εἰς ῥητὴν διάταξιν τοῦ Συντάγματος, πάλιν εἴμεθα βέβαιοι ὅτι αἱ Προστάτιδες Δυνάμεις οὐδέποτε θά ἐπέτρεπον τὴν ὑπὸ τὰς ὄψεις αὐτῶν καὶ ὑπὸ τὴν ἠθικὴν αὐτῶν εὐθύνην ὀργάνωσιν τοῦ ἐμφυλίου πολέμου.

Ἡ ἀπόπειρα τῆς καταστολῆς τῆς ἐπαναστάσεως δι' ἀτάκτων σωμάτων, ἀντὶ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν τάξιν καὶ τὸν κατευνασμὸν τῶν πνευμάτων, ὅστις εἶναι ἀπαραίτητος ἀναγκαῖος διὰ τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τῆς νέας τάξεως τῶν πραγμάτων, θά ἐξάσῃ τὸναντίον τὰ πάθη εἰς βαθμὸν, ὅστε ὁ ἀντίκτυπος νὰ γίνῃ αἰσθητὸς καὶ πέραν τῆς σημερινῆς γενεᾶς.—

οὐδ' εἶναι ἄλλως τε δυνατόν νὰ ἐπιτρέψουν αἱ προστάτιδες Δυνάμεις, ὅπως τὸ ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν λειτουργοῦν καθεστὼς προσφύγη πρὸς ἐπαναφορὰν καὶ τήρησιν τῆς τάξεως εἰς μεθόδους κατὰ τῶν ὁποίων ἐφαρμοζομένων ἄλλοτε ὑπὸ τῆς Τουρκίας διὰ τῶν ἀτάκτων σωμάτων, τῶν βασιβουζούκων, εἶχεν ἐξεγερθῆναι ἡ συνείδησις τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου καὶ τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κυβερνήσεων.—

Ὅποια ἔσται ἡ δρᾶσις τῶν ἀτάκτων τούτων σωμάτων πρὸς ἀποκατάστασιν καὶ τήρησιν τῆς τάξεως, δύναται νὰ βεβαιωθῶσιν αἱ Προστάτιδες Δυνάμεις ἐκ τῆς ἐνεργείας τῶν σωμάτων τούτων κατὰ τὴν ἐκδίωξιν τῶν Ἐπαναστατῶν ἐκ Ῥουστίκων, καὶ τὴν εἰς τὸ χωρίον τοῦτο εἴσοδον τοῦ Ῥουστικῶν στρατοῦ μετὰ τῶν ἀτάκτων. οἱ ἄρακτοι οὗτοι, ἀντὶ εἰσελθόντες εἰς τὸ χωρίον μετὰ τὴν ἐκδίωξιν τῶν Ἐπαναστατῶν νὰ ἐξασφαλίσουν ἐν αὐτῷ τὴν τάξιν, ἐπεδόθησαν εἰς διαρπαγὰς καὶ λεηλασίας, ὡς δύναται νὰ βεβαιωθῆ ἐκ τῆς μαρτυρίας τοῦ — ἀξιωματικοῦ τῶν караβινοφόρων, τοῦ διοικοῦντος τὸ ἀπόσπασμα τῆς Χυροφυλακῆς, ὅπερ εἶχε λάβει ὑσάτως μέρος εἰς τὴν ἐκστρατείαν τῶν Ῥουστικῶν καὶ τοῦ ὁποίου

ἀποσπάσματος καθήκον ἡμῶν θεωροῦμεν ν' ἀναγνωρίσωμεν τὴν ἀ-
μεμπτον κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην διαγωγὴν.

καὶ τὸ μὲν καθεστὺς δύναται ν' ἀδιαφορῇ διὰ τὸ μέλλον. Ἄλλ'
εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ ἀποβλέπουν αἱ Προστάτιδες Δυνάμεις ὄχι
ἀπλῶς εἰς τὴν καταστολὴν τοῦ κινήματος, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἄρσιν
τῶν αἰτίων ἅτινα προεκάλεσαν αὐτό. Τοῦτο ἄλλως τε ἀποδεικνύε-
ται ἐκ τοῦ ὅτι αἱ Δυνάμεις ἐπεμβαῖν ὑπεσχέθησαν νὰ εἰσαγάγουν
τάς ἀναγκαῖας οἰκονομικὰς καὶ διοικητικὰς μεταρρυθμίσεις
εἰς τὸ καθεστὺς τῆς Νήσου. —

εἶναι λυπηρὸν ὅτι αἱ Δυνάμεις μὴ χρησιμοποίησαν τὸ διαρ-
ρυσαν ἤδη ἐξάμηνον σχεδὸν ἀπὸ τῆς ἐκρηξέως τοῦ κινήματος διά-
στημα, ὅπως μελετήσουσι τὰς εἰσακτέας οἰκονομικὰς καὶ διοικητι-
κὰς μεταρρυθμίσεις καὶ ἐξαγγείλωσιν ὁρισμένως αὐτάς, ἐματαίω-
σαν τὴν πιθανότητα ἧτις ὑπῆρχεν, ὅτι κατόπιν τῆς μελέτης ταύ-
της θὰ ἐπῆρχετο συμφωνία γνώμης μεταξύ τῶν Δυνάμεων καὶ τοῦ
τόπου, ὡς πρὸς τὴν νέαν μεταβατικὴν κατάστασιν, ἣν κατέστησεν
ἀναγκαῖαν τὸ ναυάγιον τοῦ καθεστώτος. —

Ἄλλ' ἄρνούμεθα νὰ πιστεύσωμεν ὅτι αἱ Δυνάμεις θὰ ἐπιτρέψωσιν
εἰς τὸ καθεστὺς, ὅπως ἐπιζητήσῃ τὴν ἀποκατάστασιν καὶ τήρῃσιν
τῆς τάξεως διὰ τῆς ἐκ νέου παραβιάσεως τοῦ Συντάγματος ὑπὸ
τά ὄμματα των καὶ τὴν ἠθικὴν των εὐθύνην καὶ διὰ μεθόδον, ἧς
καταδικάζει ἡ συνείδησις τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου. —

Δέξασθε, Κύριε Γενικέ Πρόξενε, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξόχου
ὑπολήψεός μου.

Ὁ Πρόεδρος

Ι. Α. Παπαγιαννάκης

Ὁ Γραμματεὺς

Κ. Μάνος